

Administracinė byla Nr.

eI2-1077-621/2025

Teismo proceso numeris

3-61-3-00203-2024-6

Procesinio sprendimo

kategorijos: 20.2.3.1; 20.2.3.2; 55.1.1; 55.1.3

REGIONŲ ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. balandžio 30 d.

Šiauliai

Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmų teisėjas Žanas Kubeckas,
sekretoriaujant Palmirai Berberaušienei,
dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Grėsmės nacionaliniam saugumui“
atstovui Aurimui Drižiui,
atsakovės Lietuvos valstybės, atstovaujamos Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos, atstovei
Alionai Gaidarovič,

žodinio proceso tvarka (vaizdo konferencijos būdu) išnagrinėjo bylą pagal
pareiškėjos patikslintą skundą dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo iš atsakovės pareiškėjos
naudai.

Teismas

n u s t a t ė:

Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmuose gautas pareiškėjos patikslintas
skundas, kuris Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmų 2024 m. birželio 17 d. nutartimi
priimtas dalyje dėl reikalavimo, kuriuo prašoma priteisti pareiškėjai 322000 Eur neturtinės ir
200000 Eur turtinės žalos atlyginimui iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Žurnalistų etikos
inspektoriaus tarnybos.

Pareiškėjos patikslintame skunde ir teismo posėdyje pateiktuose atstovo
paaiškinimuose nurodoma, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas išnagrinėjo pareiškėjo
skundą administracinėje byloje Nr. 12-3911-535/2022 dėl atsakovo ŽEIT neteisėtų veiksmų ir
skundą pilnai patenkino - nutarė panaikinti Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos 2022-03-18
sprendimą Nr. 288 „Dėl neskelbtinos informacijos“. Tačiau Vilniaus apygardos administracinis
teismas atsisakė nagrinėti ir klausimą dėl ŽEIT padarytos žalos atlyginimo - neva skunde to
nebuvo reikalaujama. Pareiškėjas UAB „Grėsmės nacionaliniam saugumui“ jau daugiau nei 20

metų leidžia leidinį „Laisvas laikraštis“ bei turinį talpina internetinėje svetainėje www.laisvaslaikrastis.lt. Leidinio turinys pasižymi kitokiu, kritiškesniu bei laisvu požiūriu į aktualias naujienas, kas visiškai atitinka laisvos spaudos principus. Pareiškėjas 2022-03-24 gavo trečiojo asmens UAB „CSC Telecom“ raštą, kuriame buvo nurodyta, jog dėl atsakovo Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos 2022-03-18 priimto sprendimo Nr. 288 (toliau - Sprendimas) UAB „CSC Telecom“ turėjo panaikinti prieigą vartotojams prie žiniasklaidos priemonės www.laisvaslaikrastis.lt. Tokius raštus, pareiškėjo žiniomis, atsakovas pateikė ir didžiausioms telekomunikacijų bendrovėms Lietuvoje „Telia“, „Bitė“. Visos jos įvykdė minėtą atsakovo Sprendimą ir apribojo galimybę savo vartotojams pasiekti www.laisvaslaikrastis.lt. Dėl tokių atsakovo veiksmų beveik 100 tūkst. Nuolatinių www.laisvaslaikrastis.lt skaitytojų prarado galimybę skaityti portale talpinamas naujienas, be jokių teismo sprendimų buvo uždaryta visuomenės informavimo priemonė. Atkeiptinas dėmesys, kad atsakovas prieš tokius veiksmus nurodydamas atlikti tretiesiems asmenims, pareiškėjo neinformavo. Pareiškėjas apie jo atžvilgiu pritaikytus suvaržymus sužinojo tik iš trečiųjų asmenų. Pažymėtina, kad vadovaujantis Žurnalistų etikos inspektoriaus 2014-01-28 įsakymo Nr. V-10 (Žurnalistų etikos inspektoriaus 2020 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. V-15 redakcija) (toliau-Įsakymas) 66-67 punktais Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai priėmus sprendimą „Pasirašoma tiek sprendimo egzempliorių, kad po vieną atitektų skundą pateikusiam asmeniui, viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui (-ams), duomenų valdytojui ir (ar) tvarkytojui, dėl kurio (-ių) veiksmų priimtas sprendimas. Vienas pasirašytas egzempliorius lieka Tarnyboje. <...> Su priimtu sprendimu inspektorius supažindina skundą pateikusį asmenį bei viešosios informacijos rengėją ir (ar) skleidėją dėl kurio veiksmų priimtas sprendimas“. Dar daugiau, Lietuvos Respublikos Seimo 2012-09-12 nutarimo „Dėl žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ Nr. XI-2217 (toliau - Nuostatai) 2 skyrius reglamentuoja Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos tikslus, uždavinius ir funkcijas. Nuostatų 12 punktas numato, kad „Inspektoriaus ir jo vadovaujamos Tarnybos misija – užtikrinti, kad visuomenės informavimo srityje būtų gerbiamos žmogaus teisės ir laisvės, ugdyti visuomenės pilietiškumą, kritišką požiūrį į visuomenės informavimo procesus, kelti visuomenės teisinį sąmoningumą, žmogaus teisių suvokimą, puoselėti darnius viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų santykius su visuomene, skatinti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų atsakomybę“. Pareiškėjas vertindamas Nuostatose reglamentuotas visas atsakovui suteiktas funkcijas, numatytus uždavinius ir tikslus, pagrįstai mano, jog priimtas Sprendimas yra nepagrįstas, nes taip neteisėtai ribojami pagrindiniai spaudos laisvės, saviraiškos ir žurnalistikos principai. Laisvas ir netrukdomas žurnalistinės veiklos plėtojimas yra sudėtinė saviraiškos laisvės ir visuomenės teisės būti informuotai apie reikšmingus visuomenės gyvenimo įvykius dalis. Tai, kad pareiškėjo leidžiamame turinyje yra daugiau kritikos bei kitokio, nei pagrindinėse žiniasklaidos informavimo priemonėse, požiūrio nereiškia, jog savaime toks turinys pažeidžia asmenų ar visuomenės interesus. Vadovaujantis EŽTT jurisprudencija, saviraiškos laisvė yra vienas esminių demokratinės visuomenės pagrindų. Ji taikoma netgi tokiam informacijos ir idėjų skleidimui, kuris gali žėisti, šokiruoti ar trikdyti. Bet kokios saviraiškos laisvės įgyvendinimo išimtys turi būti aiškinamos griežtai, o apribojant šią laisvę, privalo būti pateikiami svarbūs ir pakankami motyvai (1999 m. sausio 21 d. sprendimą byloje J. prieš Lenkiją, pareiškimo Nr. 25716/94; 1999 m. lapkričio 25 d. sprendimą byloje N. ir J. prieš Norvegiją, pareiškimo Nr. 23118/93; 2007 m. sausio 9 d. sprendimą byloje K. prieš Lenkiją, pareiškimo Nr. 51744/99 ir kt.). Asmens teisė laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus, nevaržomai rinkti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas taip pat įtvirtinta Visuomenės informavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje. Laisvė rinkti, gauti ir skleisti informaciją negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu, jei yra būtina apsaugoti konstitucinę santvarką, žmogaus sveikatą, garbę ir orumą, privatų gyvenimą, dorovę. Vilniaus apygardos administracinis teismas (VAAT) jau pripažino, kad minėtas ŽEIT

sprendimas yra neteisėtas, nes ŽEIT net nesikreipė į teismą, kad šis jos sprendimas būtų sankcionuotas. VATT nurodė, kad tam, jog būtų sustabdyta viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veikla, inspektorius, nustatęs Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnyje nustatytas veikas, privalo kreiptis su prašymu į Vilniaus apygardos administracinį teismą sustabdyti viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veiklą. Byloje esantys rašytiniai įrodymai ir teismo posėdyje pateikti šalių paaiškinimai patvirtina, kad privalomas žurnalistų etikos inspektoriaus nurodymas nedelsiant panaikinti galimybę pasiekti Lietuvos Respublikoje interneto tinklalapį www.laisvaslaikrastis.lt, nesankcionuotas teismo, kaip nustato pirmiau minėtų teisės aktų nuostatos. Teismas, įvertinęs tai, kas nustatyta, konstatuoja, kad nurodymas nebuvo sankcionuotas, taigi sprendime nurodytas įpareigojimas operatoriams blokuoti prieigą prie pareiškėjos valdomo interneto tinklapio vykdymas buvo neteisėtas, neatitinkantis Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio nuostatų. Teismo įsitikinimu, Tarnyba, nustačiusi pareiškėjos, viešosios informacijos rengėjos (skleidėjos), valdytojos, Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų pažeidimus, vadovaudamasi teisės aktų nuostatomis turėjo kreiptis į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl pareiškėjos interneto tinklalapio www.laisvaslaikrastis.lt sankcionavimo ir tik teismui priėmus teigiamą sprendimą duoti nurodymą riboti šio interneto portalo prieigą. Tačiau teismas nieko nepasisakė dėl šio ieškinio esmės - ŽEIT, nurodydamas uždaryti portalą, iš esmės piktnaudžiavo tarnyba, nes straipsniai, dėl kurių portalas buvo uždarytas, visiškai atitiko tikrovę, ir jokio melo ar dezinformacijos juose nebuvo. Teismas visai nepaisė išvengti šio klausimo vertinimo, nors tai yra šios bylos esmė. Pripažinęs, kad atsakovo veiksmai buvo neteisėti, teismas atsisakė vertinti ieškovui padarytą žalą. Be to, teismas niekaip nevertino daugkartinių atsakovo atstovės melagingų parodymų ir teismo klaidinimo šioje byloje. Iš esmės ši byla įrodė, kad atsakovas sąmoningai ir tyčia jau daug metų be jokio teisinio pagrindo persekioja pareiškėją ir visai jam kenkia, tačiau teismas atsisakė tai vertinti. Jokių el. laiškų apie tai, kad ŽEIT nurodė po 74 valandų atblokuoti portalą ŽEIT nepateikė, ir taip neįvykdė teismo įpareigojimo. Įstatymas nedraudžia skelbti „sarkazmo“, priešingai, įstatymas draudžia persekioti už kritiką. ŽEIT gruodžio 1 d. atsiliepimas tik patvirtina tai, ką pareiškėjas kalbėjo 2022 m. lapkričio 24 d. posėdyje - ŽEIT priėmė melagingą ekspertizės aktą, apie tai, kad priėmė tą sprendimą, pareiškėjo neinformavo, nurodė interneto tiekėjams užblokuoti prieigą prie portalo laisvaslaikrastis.lt, tačiau nenurodė termino, kada jis galioja, todėl portalas yra užblokuotas iki šiol. Norėdama suklaidinti teismą, ŽEIT melagingai liudijo, kad neva perspėjo interneto tiekėjus panaikinti blokavimą, tačiau nieko panašaus ŽEIT nedarė. Pati Gaidarovič nurodė, kad „oficialaus rašto atblokuoti portalą mes nerašėme“. Portalo www.laisvaslaikrastis.lt blokavimas tęsiasi jau beveik du metai ir jam kasdien daroma žala. ŽEIT iniciatyva portalas www.laisvaslaikrastis.lt buvo uždarytas 2022 m. kovo 18 d. Jis iki šiol yra neteisėtai blokuojamas, nepaisant visų pareiškėjos atstovo pastangų panaikinti šitą neteisėtą persekiojimą. VAAAT administracinėje byloje Nr. I2-3911-535/2022 2022 m. gruodžio 22 d. nutartimi visiškai patenkino pareiškėjos skundą ir nurodė, kad minėtas ŽEIT veiksmas blokuojant portalą yra neteisėtas. ŽEIT atstovė ne kartą šioje byloje melavo, tačiau nepateikė nė vieno įrodymo, kad pareiškėja platino dezinformaciją ar karo propagandą. Kitaip sakant, portalo www.laisvaslaikrastis.lt uždarymas, kuris tęsiasi nuo 2022 m. kovo 18 d. iki šios dienos, yra visiškai neteisėtas ir daug žalos darantis spaudos laisvės apribojimas. Pareiškėjos atstovo vertinimu, tai yra piktybinis tyčinis persekiojimas ir spaudos laisvės žlugdymas. Teismas niekaip nevertina nusikalstamų ŽEIT veiksmų ribojant spaudos laisvę. Atsakovas ŽEIT, uždarinėdamas laisvą spaudą, remiasi Seimo priimtu nutarimu dėl nepaprastosios padėties įvedimo, o taip pat Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsniu. Šiame įstatyme numatyta, kad: Inspektoriaus prašymu Vilniaus apygardos administracinis teismas gali sustabdyti viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veiklą ne ilgiau kaip 3 mėnesiams, jeigu viešosios informacijos rengėjas

ir (ar) skleidėjas akivaizdžiai, rimtai ir sunkiai pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalies reikalavimus po to, kai buvo nustatytos visos šios sąlygos: 1) toks pažeidimas per paskutinius 12 mėnesių jau buvo padarytas ir už šį pažeidimą buvo taikytas įspėjimas ar kitos šiame įstatyme nustatytos poveikio priemonės; 2) inspektorius raštu pranešė viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui apie įtariamą pažeidimą ir apie priemones, kurių ketina imtis, jeigu toks pažeidimas pasikartos; 3) inspektorius viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui suteikė teisę duoti paaiškinimus ir būti išklausytam dėl įtariamo pažeidimo ir priemonių, kurių ketina imtis, jeigu toks pažeidimas pasikartos. Nieko panašaus nėra - nors www.laisvaslaikrastis.lt nepažeidė jokių įstatymų, buvo blokuojamas nuo 2022 m. kovo 18 d. Visos šios aplinkybės liudija, kad ŽEIT sąmoningai persekioja mūsų portalą už šios valdiškos įstaigos kritiką. Minėti faktai patvirtina, kad ŽEIT, uždarydama visuomenės informavimo įstatymą, pažeidė ne tik visus Visuomenės informavimo įstatymo straipsnius, tačiau ir daugelį Viešojo administravimo įstatymo straipsnių. ŽEIT piktybiškai ir tyčia persekioja ir naikina laisvą spaudą, pažeisdama visus įstatymus, rašydama melagingas ekspertizes, tyčia klaidindama teismą. ŽEIT, nieko pareiškėjai nepranešusi, 2022 m. kovo 18 d. nurodė užblokuoti portalą. Administracinėje byloje Nr. I2-3911-535/2022 teismas pripažino, kad tas blokavimas yra neteisėtas. Nepaisant to, ŽEIT, gavęs šaukimą į teismą, dar kartą nurodė visiems interneto tiekėjams uždaryti portalą. Šį kartą Vilniaus apygardos administracinis teismas išnagrinėjo administracinę bylą Nr. eI2-4813-983-2022 „už akių“, pareiškėjai nieko apie ją nežinant. Kadangi nebuvo apie šią bylą informuoti, minėta nutartis įsiteisėjo. Pati ŽEIT savo rašte Nr. S-228 nurodė, kad 2022 m. rugsėjo 2 d. buvo išduotas Vilniaus apygardos administracinio teismo nurodymas blokuoti portalą, remiantis teismo nutartimi šioje byloje. Tai reiškia, kad ŽEIT veiksmai, blokuojant portalą www.laisvaslaikrastis.lt nuo 2022 m. kovo 18 d. iki rugsėjo 2 d. buvo neteisėti ir nepagrįsti. Tai yra praėjo 174 dienos, kai portalas buvo neteisėtai blokuojamas. Už kiekvieną neteisėto blokavimo dieną reikalauja atlyginti 3 tūkst. eurų turtinę ir neturtinę žalą. Todėl reikalauja, kad ŽEIT atlygintų 522 tūkst. eurų turtinę ir neturtinę žalą, padarytą neteisėtais veiksmais. 200 tūkst. eurų vertina turtinę žalą, tai yra negautas pajamas dėl portalo uždarymo, o 322 tūkst. eurų - neturtinę žalą, padaryta apkaltinus portalą nusikalstama veikla ir jį uždarius.

Atsakovės Lietuvos valstybės atstovės Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos atsiliepime nurodoma, kad remiantis pareiškėjos RAT pateikto skundo 25 dalimi, Pareiškėja nurodo patyrusi žalą dėl to, jog 174 dienas prieiga prie jos valdomo portalo www.laisvaslaikrastis.lt buvo neteisėtai apribota, tačiau ji nepadariusi jokių neteisėtų veiksmų. Pažymėtina, kad 2022-09-02 Vilniaus apygardos administracinis teismas (toliau – VAAT) administracinėje byloje Nr. eI-2-6259-596 priimta nutartimi tenkino Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos reikalavimą ir išdavė leidimą duoti privalomus nurodymus viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti Pareiškėjos valdomame interneto portale www.laisvaslaikrastis.lt skleidžiamą neskelbtiną informaciją. Svarbu pabrėžti, kad Pareiškėjos valdomame interneto portale skelbiama informacija pažeidžia Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytą draudimą skleisti karo propagandą ir dezinformaciją. Pareiškėja interneto portale atkartojosi Rusijos Federacijos valdžios institucijų skirtingomis minkštosios galios priemonėmis propaguojamus, platinamus ir remiamus naratyvus, pabrėžiančius šios šalies didybę, galybę ir nenugalimumą, karo prieš suverenią Ukrainos Respubliką inicijavimo perkėlimą Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) dalyviams, kitų Vakarų pasaulio šalių menkinimą ir niekinimą. Atsakovas nekvestionuoja ir neginčija 2022 m. gruodžio 22 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo administracinėje byloje Nr. I2-3911-535/2022 priimto sprendimo pagrįstumo. Kartu Atsakovas pabrėžia, jog Pareiškėjos teiginys, kad ji naudojasi saviraiškos teise ir yra nepagrįstai persekiojama už kritiškos informacijos skelbimą visuomenės informavimo

priemonėje ir nėra padariusi jokių neteisėtų veiksmų yra ne tik niekuo neparemtas, bet ir melagingas bei klaidinantis, nes saviraiškos laisvė nėra suderinama nei su karo propagandos, nei su dezinformacijos skleidimu. Pareiškėja skunde nurodo, kad Atsakovas neva yra uždaręs jos valdomą interneto portalą. Tokia informacija yra objektyviai nepagrįsta. Žurnalistų etikos inspektorius 2022-09-02 yra gavęs VAAT leidimą duoti privalomus nurodymus viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti Pareiškėjos valdomame interneto portale www.laisvaslaikrastis.lt skleidžiamą neskelbtiną informaciją. Kitaip tariant, yra ribojama prieiga prie Pareiškėjos valdomo interneto portalo. Be to, konkrečiu atveju tik žurnalistų etikos inspektoriaus nurodymą gavusių viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų patvirtino, jog blokavo prieigą prie Pareiškėjos valdomo interneto portalo www.laisvaslaikrastis.lt. Todėl kalbėti apie Pareiškėjo valdomo interneto portalo uždarymą dėl neteisėtų Atsakovo veiksmų nėra jokio pagrindo. Kita svarbi paminėtina aplinkybė, jog interneto portalo prieigos apribojimas gali būti įveikiamas naudojant virtualų privatų tinklą (angl. VPN). Taigi šio atsiliepiamo rengimo metu vartotojai naudojantis VPN paslauga gali be apribojimų pasiekti Pareiškėjos valdomą portalą. Pareiškėja skunde RAT prašo priteisti jai atlyginti 522 tūkst. eurų turtinę ir neturtinę žalą, padarytą neva neteisėtais Atsakovo veiksmais. Šiuo atveju pasakytina, kad maža to, jog Pareiškėjos žalos reikalavimas visų teisminių procesų, susijusių su šiais reikalavimais, metu nuolat kinta, toks reikalavimas niekada nebuvo pagrįstas jokiais dokumentais arba įrodymais, kurie objektyviai liudytų apie Pareiškėjos patirtą žalą. Be to, nėra duomenų, kuriais remiantis Pareiškėja apskaičiuoja neva atsiradusią žalą. Taigi Pareiškėja taip pat nėra pateikusi įrodymų, kad ši žala, jeigu iš tiesų ji buvo patirta, atsirado būtent dėl Atsakovo veiksmų. Kokiu pagrindu arba kokiais objektyviai egzistuojančiais įrodymais remiantis Pareiškėja apskaičiuoja, kad per vieną dieną ji patyrė 3 tūkst. eurų nuostolius taip pat nėra ir nebuvo pateikta. Remiantis interneto portale www.rekvizitai.lt teikiamais duomenimis, kurie konsoliduotu pavidalu perkelti iš VĮ „Registų centras“ rinkmenų, Pareiškėjos pardavimo pajamos 2022 metais, neatsižvelgiant į taikytus prieigos ribojimus, augo palyginti su 2021 metais. Todėl Pareiškėjos argumentai dėl neva patirtos 522 tūkst. eurų turtinės ir neturtinės žalos yra dar labiau abejotini, nes Pareiškėjos pardavimo pajamos niekada nuo 2021 metų, remiantis pirmiau minėtu informacijos šaltiniu, nesiekė net dešimtadalio prašomos priteisti neva patirtos žalos. Be to, atsižvelgiant į tai, jog Pareiškėja nepateikė jokių objektyviais duomenimis pagrįstų skaičiavimų dėl patirtos žalos dėl neva negautų pajamų, todėl žalos atlyginimo reikalavimas vertintinas kaip bandymas neteisėtai, neturint pagrindo pasipelnyti iš valstybės. Skundo 25 punkte Pareiškėja nurodo, kad kasdien jos valdomą tinklalapį skaitė daugiau nei 100 tūkst. vartotojų, tačiau tame pačiame punkte nurodė, jog remiantis Google Analytics – programos, skaičiuojančios portalo skaitytojus, duomenimis, portalas turėjo 11638 apsilankančius vartotojus kasdien. Todėl lieka neaišku, koks vis tik yra tikrasis kasdien portalą aplankančių skaitytojų skaičius. Pažymėtina, kad, pavyzdžiui, remiantis interneto rinkos tyrimų bendrovės „Gemius“ duomenimis, tokį portalą kaip lrt.lt 2022 m. sausio mėnesį kasdien aplankydavo vidutiniškai 343491 skaitytojas. Verta atkreipti dėmesį, kad tokie skaitytojai yra tikri. Tai reiškia ne automatizuotomis priemonėmis sukurti apsilankymai portale, bet tikrų žmonių apsilankymai interneto portale lrt.lt. Todėl Pareiškėjos nurodomi daugiau nei 100 tūkst. vartotojų kasdien yra optimistiškas ir niekuo neparemtas skaičius, nurodytas bandant suklaidinti teismą ir siekis nepagrįstai padidinti Pareiškėjos valdomo interneto portalo, kaip visuomenės informavimo priemonės, reikšmę valstybės viešojoje erdvėje. Pareiškėja skunde atskirai kelia klausimą dėl 1309,88 eurų turtinės žalos, patirtos dėl jos valdomo interneto portalo veiklos palaikymą, priteisimo. Toks argumentas yra nepagrįstas, nes, kaip jau minėta šio atsiliepiamo 2 punkte, tik 11 iš 82 žurnalistų etikos inspektoriaus nurodymą gavusių viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų patvirtino, jog blokavo

prieigą prie Pareiškėjos valdomo interneto portalo www.laisvaslaikrastis.lt, o vartotojai, naudojantys VPN paslaugą, galėjo interneto portalą pasiekti be apribojimų. Pažymėtina, kad net šio atsiliepimo rengimo metu pasinaudojus VPN paslauga galima prisijungti prie Pareiškėjos valdomo interneto portalo, o paskutinės jame pateikiamos publikacijos data yra 2024-06-26, publikacijos pavadinimas „Kaip smagu žudyti rusų vaikus paplūdimyje“ (paskelbta skiltyje „Vedamasis“), kurioje ir vėl skelbiama dezinformacinio ir propagandinio pobūdžio informacija. Taigi akivaizdu, jog interneto portalas funkcionuoja, atitinkamai jo veiklai palaikyti Pareiškėja turi ir praeityje turėjo finansinių išlaidų, kurių atlyginti Lietuvos Respublika neprivalo.

Teismas

k o n s t a t u o j a:

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl turtinės ir neturtinės žalos, atsiradusios dėl valstybės valdžios institucijos neteisėtų veiksmų, atlyginimo. Pareiškėja turtinės ir neturtinės žalos atsiradimą kildina iš galimai neteisėtų Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos veiksmų.

Kaip ne kartą yra išaiškinęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, valstybės ir savivaldybės pareiga atlyginti žalą (viešoji civilinė atsakomybė), pagal Lietuvos Respublikos [CK](#) 6.271 straipsnio nuostatas, kyla dėl valstybės ir savivaldybės valdžios institucijų neteisėtų aktų, nepriklausomai nuo konkretaus valstybės tarnautojo ar kito valstybės valdžios institucijos darbuotojo kaltės. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. lapkričio 28 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eA-697-662/2017 nurodoma, kad Civilinio kodekso 6.271 straipsnio 2 ir 3 dalyse terminas „valdžios institucija“ reiškia bet kokią viešosios teisės subjektą (valstybės ar savivaldybės instituciją, pareigūną, valstybės tarnautoją ar kitokį šių institucijų darbuotoją ir t. t.), taip pat privatų asmenį, atliekantį valdžios funkcijas, o terminas „aktas“ reiškia bet kokią valdžios institucijos ar jos darbuotojų veiksmą (veikimą, neveikimą), kuris tiesiogiai daro įtaką asmenų teisėms, laisvėms ir interesams (valstybės ar savivaldybės institucijų priimami teisės ar individualūs aktai, administraciniai aktai, fiziniai aktai ir t. t., išskyrus teismo nuosprendžius, sprendimus ir nutartis).

Lietuvos Respublikos [CK](#) 6.271 straipsnyje numatyta viešoji atsakomybė atsiranda esant trimis sąlygoms: neteisėtiems veiksams ar neveikimui, žalai ir priežastiniam ryšiui tarp neteisėtų veiksmų (neveikimo) ir žalos. Vadinasi, reikalavimas dėl žalos atlyginimo gali būti patenkinamas nustačius visumą viešosios civilinės atsakomybės sąlygų: pareiškėjos nurodytos valstybės valdžios institucijos (nagrinėjamu atveju – Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos) neteisėtus veiksmus, žalos pareiškėjoms padarymo faktą ir priežastinį ryšį tarp savivaldybės valdžios institucijos neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos. Nenustačius bent vienos iš minimų viešosios civilinės atsakomybės sąlygų, savivaldybei, pagal Lietuvos Respublikos [CK](#) 6.271 straipsnį, nekyla turtinė prievolė atlyginti žalą.

Kaip jau buvo minėta, pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą, viena iš būtinų sąlygų civilinei atsakomybei atsirasti yra neteisėti veiksmai ([CK](#) 6.271 str.), todėl sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo teismas turi nustatyti, ar atitinkami veiksmai (neveikimas), dėl kurių atsiradusią žalą prašoma atlyginti, yra neteisėti (teisėti).

Neteisėtumo [CK](#) 6.271 straipsnio prasme konstatavimui reikia nustatyti, kad valstybės valdžios institucijos darbuotojai neveikė taip, kaip pagal įstatymus privalėjo veikti, neįvykdė jiems teisės aktais priskirtų funkcijų arba nors ir vykdė šias funkcijas, tačiau veikė nepateisinamai aplaidžiai, pažeisdami bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Sprendžiant dėl atitinkamos valstybės valdžios institucijos (jos pareigūnų) veikos neteisėtumo ([CK](#) 6.271 straipsnio prasme), kiekvienu atveju yra būtina nustatyti kokios konkrečios teisės

normos, kurios reglamentuoja skundžiamos institucijos veiklą, buvo pažeistos, kaip būtent šie pažeidimai pasireiškė asmens, teigiančio, kad jis dėl tokių veiksmų (neveikimo) patyrė žalą, atžvilgiu, taip pat tai, ar atitinkamos pasekmės (jei jos nustatomos) atsirado būtent dėl tų valdžios institucijos neteisėtų veiksmų.

Iš pareiškėjos patikslinto skundo ir pareiškėjos atstovo pasisakymų teismo posėdyje matyti, kad Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos (CK 6.271 str. taikymo prasme – institucijos) (toliau – ir Tarnyba) veiklos neteisėtumą pareiškėja grindžia tuo, kad Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. I2-3911-535/2022 Tarnybos 2022 m. kovo 18 d. sprendimas Nr. S-288 „Dėl neskelbtinos informacijos“ (toliau – ir Sprendimas) buvo pripažintas neteisėtu ir nepagrįstu.

Vilniaus apygardos administracinis teismas panaikino Sprendimą, konstatavęs, kad šis administracinis sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes atsakovas, priėmęs Sprendimą, nedelsiant nesikreipė į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl prieigos prie pareiškėjo valdomos interneto svetainės www.laisvaslaikrastis.lt apribojimo, t. y. veikė pažeisdamas Visuomenės informavimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo 2022-03-10 nutarimo Nr. XIV-932 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ (toliau – ir Nutarimas) nuostatas. Teismo sprendime taip pat nurodyta, kad Tarnybos Viešosios informacijos stebėsenos ir ekspertizės skyrius stebėsenos tikslais 2022-03-10 įvertino interneto portale www.laisvaslaikrastis.lt paskelbtą informaciją ir surašė 2022-03-10 patikrinimo aktą Nr. ST-3, kuriame nurodė, kad įvertinęs interneto portale www.laisvaslaikrastis.lt paskelbtą informaciją, nustatė jog publikacijų tonas, dėstomi faktai ir aprašomos aplinkybės skirtos tam, kad diskredituotų įvykius Ukrainoje, nurodant, kad jie yra arba netikri, arba išgalvoti, arba jų pavaizdavimui yra panaudoti vaizdo įrašai iš kitų konfliktų zonų ar kitu, nei vykstantis karinis konfliktas, metu darytos nuotraukos. Pats karas yra įvardijamas „Rusijos karinė operacija“. Taigi panaudojant kelis dezinformacijos sklaidos metodus: nepritarimo provokavimas - naudojama tam, kad įtikintų tikslinę auditoriją pasipriešinti (nepritarti) tam tikrai idėjai, parodant, jog jos šalininkai iš anksto yra itin nemalonūs asmenys (tokiu būdu pasiekama, kad auditorija nesigilintų į pačią idėją, bet dėmesį nukreiptų į jos šalininkus), taip pat kaltojo suradimas ir įvardijimas - asmens ar organizacijos, atsakingos už tam tikrus veiksmus įvardijimas, leidžia daryti išvadą, kad publikacijų tikslas - suklaidinti skaitytoją, jam įteigti, kad NATO meluoja, juo neverta pasitikėti, nors NATO atstovai nėra nei vieno iš pateiktų neva viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) skelbiamų faktų autoriai. Tokiu būdu pakertamas pasitikėjimas šia organizacija ir skelbiama dezinformacija.

Tarnyba ginčijamu Sprendimu nurodė telekomunikacijų bendrovėms apriboti prieigą prie www.laisvaslaikrastis.lt, kadangi jame skelbiama klaidinama informacija vartotojams, jiems pateikiama informacija ne tik neatitinka tikrovės, bet yra žinomai melaginga. Remdamasis Lietuvos Respublikos Seimo 2022-03-10 nutarimo Nr. XIV-932 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ 2 straipsnio 1 dalies 3 punktu, ir atliktų stebėsenos rezultatų pagrindu 2022-03-10 stebėsenos aktu Nr. ST-3, žurnalistų etikos inspektorius, siekdamas stabdyti pavojingo dezinformacinio turinio sklaidą visuomenei, operatyviai davė privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti tam tikras visuomenės informavimo priemones, tarp kurių ir UAB „Grėsmės nacionaliniam saugumui“ valdomas portalas.

Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo, išskyrus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus, retransliuotojus, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjus ir (ar) užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjus, veikla gali būti laikinai sustabdoma arba nutraukiama šiame straipsnyje nustatytais atvejais. Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kai inspektorius savo iniciatyva ar

gavęs iš nacionalinį saugumą užtikrinančios ar kitos kompetentingos institucijos informaciją nustato, kad viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas skleidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punkte nurodytą neskelbtiną informaciją, kuri kenkia ar kelia pavojų visuomenės saugumui, įskaitant nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimą, inspektorius turi teisę kreiptis į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veiklos sustabdymo nesilaikydamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų.

Nutarimo 2 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtinta, kad nepaprastosios padėties metu nustatomi šie naudojimosi Konstitucijos 25 ir 36 straipsniuose nurodytomis teisėmis ir laisvėmis apribojimai visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje: ribojamas Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 ir (ar) 3 punkte nurodytos informacijos, susijusios su aplinkybėmis dėl kurių įvesta nepaprastoji padėtis, skleidimas; šis ribojimas įgyvendinamas teismui per 72 valandas priimant sprendimą pagal žurnalistų etikos inspektoriaus ar Lietuvos policijos prašymą *mutatis mutandis* taikant Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnį. Pirmosios instancijos teismo sprendimo apskundimas nesustabdo jo vykdymo. Iki teismo sprendimo priėmimo, bet ne ilgiau kaip 72 valandoms policija ar žurnalistų etikos inspektorius gali duoti privalomus nurodymus elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjams ir interneto prieigos paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti visuomenės informavimo priemones, o leidinių pardavėjams, leidinių pristatymo ar kitokias platinimo paslaugas teikiantiems subjektams - sustabdyti leidinių pardavimą, pristatymą ar platinimą, ilgiau kaip 72 valandoms - šie nurodymai duodami teismo sprendime. Taigi tam, jog būtų sustabdyta viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veikla, inspektorius, nustatęs Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnyje nustatytas veikas, privalėjo kreiptis su prašymu į Vilniaus apygardos administracinį teismą sustabdyti viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veiklą.

Vilniaus apygardos administracinis teismas, įvertinęs tai, kad nurodymas nebuvo sankcionuotas, konstatavo, kad Sprendime nurodytas įpareigojimas operatoriams blokuoti prieigą prie pareiškėjos valdomo interneto tinklapio buvo neteisėtas, neatitinkantis Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio nuostatų; Tarnyba, nustačiusi pareiškėjos, viešosios informacijos rengėjos (skleidėjos), valdytojos, Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų pažeidimus, vadovaudamasi teisės aktų nuostatomis turėjo kreiptis į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl pareiškėjos interneto tinklalapio www.laisvaslaikrastis.lt sankcionavimo ir tik teismui priėmus teigiamą sprendimą duoti nurodymą riboti šio interneto portalo prieigą.

Taigi byloje nekyla ginčo, kad Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos Sprendimas buvo priimtas nesilaikant galiojančių teisės aktų reikalavimų ir bendro pobūdžio pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai, nebuvo laikomasi gero viešojo administravimo principo, t. y. nustatyti neteisėti veiksmai kaip būtinoji atsakomybės sąlyga.

CK 6.247 straipsnyje nustatyta, kad atlyginami tik tie nuostoliai, kurie susiję su veiksmais (veikimu, neveikimu), nulėmusiais skolininko civilinę atsakomybę tokiu būdu, kad nuostoliai pagal jų ir civilinės atsakomybės prigimtį gali būti laikomi skolininko veiksmų (veikimo, neveikimo) rezultatu. Nustatant priežastinį ryšį, sprendžiama, ar žalingi padariniai kyla iš neteisėtų veiksmų, t. y. nustatoma, ar žalingi padariniai būtų atsiradę, jeigu nebūtų buvę neteisėto veiksmo. Be to, turi būti įvertinti ir nuostolius patiriančio asmens veiksmai, t. y. ar jis buvo pakankamai rūpestingas, ar galėjo numatyti galimas pasekmes ir, kitaip elgdamasis, išvengti nuostolių.

CK 6.249 straipsnio 1 dalis numato, jog žala yra asmens turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Remiantis 2006 m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimu, turtinės žalos atlyginimo institutas turi būti

aiškinamas, siejant žalos atlyginimą su realiai patirtais nuostoliais ar negautomis pajamomis dėl institucijos pareigūnų neteisėtų veiksmų. Taigi konstatavus atsakovės neteisėtus veiksmus pareiškėjai turėtų būti kompensuota realiai patirta žala, kuri yra priežastiniame ryšyje su atsakovės neteisėtais veiksmais. Konstitucinis Teismas šiame nutarime, be kita ko, konstatavo, kad asmeniui teisė į žalos, padarytos neteisėtais valstybės institucijų, pareigūnų veiksmais, atlyginimą atsiranda tik tada, kai įstatymų nustatyta tvarka yra konstatuojama, kad valstybės institucijos, pareigūnai atliko neteisėtus veiksmus ir kad žala asmeniui atsirado būtent dėl tų valstybės institucijų, pareigūnų neteisėtų veiksmų.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. lapkričio 27 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-1045-602/2018 nurodoma, kad pagal CK 6.247 straipsnyje pateiktą priežastinio ryšio sampratą ir kasacinio teismo formuojamą teismų praktiką priežastinis ryšys gali būti tiesioginis, kai dėl teisinę pareigą pažeidusio asmens veiksmų žala atsirado tiesiogiai, ir netiesioginis, kai asmens veiksmais tiesiogiai nepadaryta žalos, tačiau sudarytos sąlygos žalai atsirasti ar jai padidėti. Netiesioginis priežastinis ryšys yra tada, kai asmens veiksmai (veikimas, neveikimas) nėra vienintelė žalos atsiradimo priežastis, jie tik prisideda prie sąlygų šiai žalai kilti sudarymo, t. y. kartu su kitomis neigiamų padarinių atsiradimo priežastimis pakankamu laipsniu lemia šių padarinių atsiradimą (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. vasario 26 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2010). Priežastinio ryšio nustatymo procese sąlygiškai išskiriami du etapai. Pirma, nustatomas faktinis priežastinis ryšys, kai sprendžiama, ar konkretūs neigiami padariniai būtų atsiradę, jeigu nebūtų buvę neteisėto veiksmo (*conditio sine qua non* (būtina sąlyga) testas). Antra, nustatomas teisinis priežastinis ryšys, kai sprendžiama, ar žalingi padariniai teisine prasme nėra pernelyg nutolę nuo neteisėto veiksmo (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus išplėstinės teisėjų kolegijos 2007 m. lapkričio 26 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-345/2007; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. gruodžio 11 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-554/2007; 2008 m. birželio 9 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-322/2008; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. liepos 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-3034/2011, kt.). Būtent sprendžiant dėl teisinio priežastinio ryšio buvimo atsižvelgtina į pirmiau nurodytą netiesioginio priežastinio ryšio taisyklę, kad, norint konstatuoti esant priežastinį ryšį, pakanka nustatyti, jog atsakingo asmens elgesys yra, nors ir ne vienintelė, bet pakankama žalos atsiradimo priežastis. Nustačius, kad teisinę pareigą pažeidusio asmens elgesys pakankamai prisidėjo prie žalos atsiradimo, taigi padaryta žala nėra pernelyg nutolusi nuo neteisėtų veiksmų, jam tenka civilinė atsakomybė pagal deliktinę prievolę. Kartu pažymėtina, kad priežastinio ryšio nustatymo ypatumas neveikimo atveju yra tas, jog šiuo atveju nėra veiksmo, dėl kurio galėtų būti sprendžiama, ar jis pripažintinas *conditio sine qua non* konkrečių neigiamų padarinių atžvilgiu, todėl nėra ir faktinio priežastinio ryšio. Tačiau teisine prasme pripažįstama, kad priežastinis ryšys yra, jeigu asmuo turėjo pareigą ką nors atlikti, koku nors būdu veikti, tačiau neveikė, ir toks, neadekvatus susiklosčiusiai faktinei situacijai, jo elgesys pakankamai prisidėjo prie žalos atsiradimo, tiesiogiai sukeldamas žalingus padarinius arba sukurdamas sąlygas tokiems padariniams atsirasti. Taigi net ir nesant faktinio priežastinio ryšio, teisinis priežastinis ryšys gali būti nustatomas ir to gali pakakti civilinei atsakomybei taikyti (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. vasario 26 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2010).

Primintina, kad žalos atsiradimo dėl valstybės institucijų ir / ar jų darbuotojų neteisėtų veiksmų fakto bei priežastinio ryšio tarp pareiškėjo nurodytos žalos ir valdžios institucijos neteisėtų veiksmų įrodinėjimo pareiga tenka asmeniui, kuris kreipėsi į teismą dėl žalos atlyginimo, t. y. pareiškėjui (žr. LVAT nutartis administracinėse bylose: 2011 m. kovo 30 d. Nr. A⁴⁴⁴-669/2011; 2013 m. lapkričio 4 d. Nr. A⁵²⁰-1673/2013; 2011 m. lapkričio 21 d. Nr. A⁵²⁵-3063/2011 ir kt.).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. gegužės 23 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-3609-624/2017 nurodoma, kad priežastinio ryšio kaip civilinės atsakomybės sąlygos nustatymas kartu reiškia teismo diskreciją svarstyti apie civilinės atsakomybės ribas. Kiekvienu konkrečiu atveju teismas, nustatydamas priežastinį ryšį, turi neprotingai neišplėsti atsakomybės ribų.

Kaip ir nurodoma atsakovės atstovės atsiliepime, Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. rugsėjo 2 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eI2-6259-596/2022 buvo konstatuota, kad pareiškėja, paskelbė Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 dalyje numatytą draudžiamą skelbti informaciją. Taip pat Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. gegužės 25 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eI2-4813-983-2022 buvo padaryta išvada, kad pareiškėjos publikuojamose publikacijose buvo pateikiamas dezinformacinio pobūdžio turinys, kurį, vadovaujantis Įstatymo 19 str. 1 d. 1 p. visuomenės informavimo priemonėse draudžiama skelbti.

Teismas šioje administracinėje byloje, įvertinęs Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimuose nustatytų aplinkybių visetą daro išvadą, kad nors ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. I2-3911-535/2022 Tarnybos 2022 m. kovo 18 d. sprendimas Nr. S-288 „Dėl neskelbtinos informacijos“ buvo pripažintas neteisėtu ir nepagrįstu, šie neteisėti veiksmai negali paneigti tos faktinės aplinkybės, jog www.laisvaslaikrastis.lt buvo pateikiamas dezinformacinio pobūdžio turinys, o vadovaujantis Įstatymo 19 str. 1 d. 1 p. tokią informaciją visuomenės informavimo priemonėse draudžiama skelbti. Taigi pati pareiškėja, skelbdama tokio pobūdžio informaciją prisiėmė galimą neigiamų pasekmių riziką, pareiškėjos pasirinktas elgesio modelis nebuvo pakankamai rūpestingas, pareiškėja galėjo numatyti galimas neigiamas pasekmes, pasirinkdama kitokių elgesio modelių pareiškėja galėjo išvengti galimų nuostolių.

Atsakovės atstovės Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos padarytas Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnio nuostatų pažeidimas (duotas nurodymas riboti interneto tinklapio www.laisvaslaikrastis.lt prieigą nesikreipus prieš tai į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl pareiškėjos interneto tinklapio sankcionavimo, negavus teismo teigiamo sprendimo) neeliminuoja pareiškėjos veikloje (draudžiamos skelbti informacijos skelbimas visuomenės informavimo priemonėse) prisiimtą riziką.

Taigi nagrinėjamu atveju nėra tiesioginio priežastinio ryšio, t. y. kad dėl teisinę pareigą pažeidusio asmens – Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos – veiksmų žala pareiškėjai atsirado tiesiogiai. Kaip jau buvo minėta Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba neveikė taip, kaip privalėjo veikti pagal aukščiau aptartus teisės aktus, tačiau nagrinėjamu atveju nenustatytas faktinis priežastinis ryšys, nes nėra veiksmo, dėl kurio galėtų būti sprendžiama, ar jis pripažintinas *conditio sine qua non* konkrečių neigiamų padarinių atžvilgiu. Nagrinėjamu atveju negalima tvirtinti, kad yra nustatytas teisinis priežastinis ryšys, nes neteisėto neveikimo tikėtini padariniai teisiškai yra pernelyg nutolę nuo neteisėto neveikimo. Taigi nagrinėjamoje byloje negalima tvirtinti, kad Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos veiksmai (neveikimas) buvo žalos priežastis, kuri pakankamai prisidėjo prie neturtinės ir turtinės žalos atsiradimo, kad institucijai tektų atsakomybė dėl tokių veiksmų (neveikimo).

Apibendrinamas teismas konstatuoja, kad dėl pareiškėjos reikalavimo atlyginti turtinę ir neturtinę žalą byloje nustatyta tik viena viešosios atsakomybės sąlyga – neteisėti veiksmai. Nenustačius kitų šios atsakomybės sąlygų reikalavimas atlyginti turtinę žalą negali būti tenkinamas, todėl pareiškėjos patikslintas skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Teismas, remdamasis Europos Žmogaus Teisų Teismo praktika, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama, kaip reikalavimas detalios atsakytis į kiekvieną argumentą (žr. 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje *van de Hurk v.*

Netherlands), nepasisako dėl likusių bylos šalių motyvų.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 85-87 straipsniu, 88 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi, teismas

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Grėsmės nacionaliniam saugumui“ patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per 30 kalendorinių dienų nuo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui paduodant apeliacinį skundą per Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmus.

Teisėjas

Žanas Kubeckas